

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de către Marin Ion,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Marin Ion împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei,

împotriva încheierii din 04 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3r-303/24
NR. PIGD 2-230004422-01-3r-26122024)*

Instanța de apel a declarat inadmisibilă cererea de apel pe motivul nedeunerii unei motivări separate, fără a analiza conținutul cererii inițiale de apel și fără a verifica dacă aceasta conține elementele prevăzute de art. 211 din Codul administrativ, în condițiile în care apelanta a exprimat explicit dezacordul cu hotărârea de fond

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. V. Ciumac
Curtea de Apel Chișinău, jud. Gh. Mîra, V. Sîrbu, A. Braga

07 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Marin Ion

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 26 decembrie 2022 Marin Ion s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actelor administrative și obligarea recalculării pensiei.

2. Prin hotărârea din 29 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a admis acțiunea depusă de Marin Ion. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să recalculeze și să-i achite, începând cu 14 octombrie 2014, pensia reclamantului Marin Ion, cu includerea în ea a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei 07 aprilie 1988-15 iunie 1991.

3. Exprimându-și dezacordul cu soluția primei instanțe, la data de 12 decembrie 2023 - Casa Națională de Asigurări Sociale și la 15 decembrie 2023 - Ion Marin, au contestat-o cu apel.

4. Prin încheierea din 04 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-au declarat inadmisibile apelurile depuse de către Casa Națională de Asigurări Sociale și de către Ion Marin.

5. Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel, la 02 decembrie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Marin Ion a contestat-o cu recurs.

6. În motivarea recursului Marin Ion a indicat că prin scrisoarea de însoțire din 08 iulie 2024 a fost informat că i se expediază copia hotărârii pe cauză din data de 08 iulie 2024, de fapt i-a fost expediată copia hotărârii din 29 noiembrie 2023. Astfel, a considerat că instanța de fondă dispus o reexaminare a cauzei sale, emitând o nouă hotărâre, din care motiv a solicitat de la instanță să-i fie expediată.

7. Cu referire la termenul recursului, încheierea instanței de apel a fost notificată recurentului la data de 15 noiembrie 2024 (f.d. 120). Astfel, recursul depus la 02 decembrie 2024 este în termen.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Conform art. 232 din Codul administrativ:

„Apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.”

9. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

10. Art. 242 din Codul administrativ:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.”

11. Art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

12. Art. 243 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Codul administrativ:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

13. Instanța de recurs remarcă că se va expune asupra legalității încheierii instanței de apel din 04 noiembrie 2024 doar în partea contestată de către Marin Ion.

14. Prin hotărârea din 29 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a admis acțiunea depusă de Marin Ion. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să recalculeze și să-i achite, începând cu 14 octombrie 2014, pensia reclamantului Marin Ion, cu includerea în ea a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei 07 aprilie 1988-15 iunie 1991.

15. Exprimându-și dezacordul cu soluția primei instanțe, la data de 15 decembrie 2023 Marin Ion a depus apel, iar la 12 decembrie 2023 a depus apel CNAS.

16. Prin încheierea din 04 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-au declarat inadmisibile apelurile depuse de către Casa Națională de Asigurări Sociale și de către Ion Marin, din motiv că, motivarea apelului nu a fost depusă.

17. Completul de judecată constată că încheierea Curții de Apel Centru din 04 noiembrie 2024, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea de apel formulată de Marin Ion, este prematură și a fost pronunțată cu încălcarea dreptului la un proces echitabil, a principiului proporționalității, precum și a dreptului la exercitarea efectivă a căilor de atac, garantate de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 20 din Constituția Republicii Moldova.

18. Din analiza încheierii atacate, în partea apelului declarat de Marin Ion, rezultă că instanța de apel a interpretat în mod excesiv de formal prevederile art. 232 alin. (2)

din Codul administrativ, calificând cererea de apel depusă de Marin Ion ca fiind lipsită de motivare, fără a proceda la o analiză reală a conținutului acesteia.

19. De asemenea, Completul de judecată reține că instanța de apel nu a examinat dacă în cererea de apel formulată de Marin Ion erau indicate motivele de fapt și de drept ce susțin apelul, deși din conținutul cererii reiese exprimarea dezacordului față de soluția de fond, solicitarea casării hotărârii primei instanțe, precum și prezentarea unei poziții juridice critice față de respingerea în parte a acțiunii. Or, potrivit art. 211 din Codul administrativ, aceste elemente constituie cerințe esențiale pentru admisibilitatea apelului, iar instanța de apel avea obligația de a le analiza în mod concret.

20. Completul subliniază că instanța de apel nu a valorificat obligația de a analiza cererea de apel depusă de Marin Ion din perspectiva conținutului său concret, ci s-a limitat la constatarea abstractă a lipsei unui act distinct de motivare, fără a examina dacă cele invocate în apel acoperă în mod substanțial criticile față de hotărârea primei instanțe în partea respingerii acțiunii. O asemenea abordare, orientată exclusiv spre forma cererii, în detrimentul fondului și a intenției reale a apelantei, contravine jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, conform căreia căile de atac trebuie interpretate în mod funcțional și favorabil accesului la justiție.

21. În concluzie, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că încheierea Curții de Apel Centru, în partea declarării inadmisibilității apelului depus de Marin Ion, a fost pronunțată cu încălcarea principiilor fundamentale de echitate procesuală și cu neglijarea obligației instanței de a analiza în mod efectiv conținutul cererii de apel, motiv pentru care aceasta urmează a fi casată în partea contestată cu recurs, cu trimiterea cauzei la aceeași instanță de apel.

22. Ținând cont de cele expuse și în conformitate cu art. 243 alin. (1) lit.c) și alin. (2) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Marin Ion.

Anulează încheierea din 04 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în partea declarării apelului depus de Marin Ion ca inadmisibil, în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Marin Ion împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei și restituie cauza la Curtea de Apel Centru spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă